

การให้ความหมาย ที่มา ค่านิยมส่วนบุคคล และการปฏิบัติตนในการเป็นสมาชิกที่ดี ของครูโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา: การศึกษาเพื่อสร้างทฤษฎีฐานราก

THE MEANING, ORIGIN, PERSONAL VALUES, AND CITIZENSHIP BEHAVIOR OF PRIVATE SECONDARY SCHOOL TEACHERS: RESEARCH FOR CONSTRUCTIVISM GROUNDED THEORY

กรกต นิ่มเมือง^{1*} และพิทักษ์ ศิริวงศ์²

Korrakot Nimmuang^{1*} and Phitak Siri Wong²

¹ ฝ่ายบริการ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ²คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

¹ Service Department, Bangkok Christian College and ² Faculty of Management Science, Silpakorn University

Received: May 10, 2024 / Revised: September 19, 2024 / Accepted: September 26, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อสร้างทฤษฎีฐานราก มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการให้ความหมาย ที่มา ค่านิยมส่วนบุคคล และปฏิบัติตนในการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา 2) ศึกษากระบวนการเสริมสร้างค่านิยมส่วนบุคคล และการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา และ 3) สร้างทฤษฎีฐานรากของกระบวนการเสริมสร้างค่านิยมส่วนบุคคล และการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ครูระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย จำนวน 9 ราย โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตการณ์และจดบันทึก และการศึกษาเอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เริ่มจากถอดบทสัมภาษณ์แบบคำต่อคำ กำหนดรหัสข้อมูล ตีความ สร้างมโนทัศน์ จัดกลุ่มหมวดหมู่ของมโนทัศน์ และพัฒนาเป็นข้อสรุปเชิงทฤษฎี ผลการวิจัยพบว่า ความหมาย และที่มา ค่านิยมส่วนบุคคลของครู แบ่งได้ 4 ประการ ได้แก่ 1) ความเชื่อ 2) ทศนคติ 3) การเห็นคุณค่าในตนเอง และ 4) การแสดงออกเชิงประจักษ์ โดยแนวทางการปฏิบัติตนในการเป็นสมาชิกที่ดีของครู ประกอบด้วย 6 ประการ ได้แก่ 1) การปฏิบัติตามนโยบาย 2) การปฏิบัติตามจรรยาบรรณ/วิชาชีพ 3) การสื่อสาร 4) การจัดการชั้นเรียน 5) การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และ 6) การทำงานร่วมกัน ด้านทฤษฎีฐานรากของกระบวนการเสริมสร้างค่านิยมส่วนบุคคลและการเป็นสมาชิกที่ดีของครู ประกอบด้วย 1) การทบทวนตนเอง 2) พันธกิจของโรงเรียน 3) การรับข้อมูลป้อนกลับ และ 4) สภาพแวดล้อม

คำสำคัญ: ค่านิยมส่วนบุคคล การเป็นสมาชิกที่ดี ทฤษฎีฐานราก

Abstract

This research tries to explore the Constructivist Grounded Theory (CGT) in qualitative research. The objectives are: 1) to study the meaning and origins of personal values and citizenship behavior of private secondary school teachers, 2) to investigate the process of reinforcing personal values and citizenship behavior of the private secondary school teachers, and 3) to build a foundational theory of the process of strengthening personal values and citizenship behavior of private secondary school teachers. The key informants are secondary school teachers at Bangkok Christian College, 9 cases, by selection. Data were collected through in-depth interviews, observation and taking notes, and document study. Data analysis using content analysis begins with verbatim interview transcription, data coding, interpretation, concept creation, categorization of concepts, and development into theoretical conclusions. The research findings reveal that the meaning and origins of personal values among private secondary school teachers can be categorized into four aspects: 1) beliefs, 2) attitudes, 3) self-esteem, and 4) empirical expressions. The guidelines for citizenship behavior of the private secondary school teachers comprise six elements: 1) policies, 2) professional conduct, 3) communication, 4) classroom management, 5) continuous learning, and 6) collaboration. Theoretical aspect of the process of strengthening personal values and citizenship behavior of teachers comprises the following: 1) self-reflection, 2) school's mission, 3) seeking feedback, and 4) environment.

Keywords: Personal Values, Citizenship Behavior, Grounded Theory

บทนำ

ความสำเร็จขององค์กรเกิดจากการพัฒนาบุคลากรและการลงทุนกับบุคลากรเพื่อให้บุคลากรมีความสามารถปฏิบัติงานได้หลาย ๆ ทักษะ ซึ่งประสิทธิภาพและความสำเร็จขององค์กรนั้นย่อมขึ้นกับผลการบริหารจัดการขององค์กรที่ปฏิบัติกับบุคลากรในองค์กร กล่าวคือ การส่งเสริม การสนับสนุน และการสร้างการรับรู้ให้กับบุคลากรในองค์กรที่ส่งผลทัศนคติ ความเข้าใจ และพฤติกรรมการปฏิบัติงาน โดยพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผลดีต่อองค์กร ย่อมมีปัจจัยด้านพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร (Organization Citizenship Behavior) ว่าเป็นพฤติกรรมที่บุคคลเลือกนำมาปฏิบัติภายในองค์กร ซึ่งอยู่นอกเหนือจากบทบาทหน้าที่ที่องค์กรกำหนดไว้

ทำให้องค์กรมีประสิทธิภาพการทำงาน และคุณภาพของผลผลิตเพิ่มสูงขึ้น (Greenberg, 2002) พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร 5 รูปแบบ ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือ การคำนึงถึงผู้อื่น ความอดทนอดกลั้น ความสำนึกในหน้าที่ และการให้ความร่วมมือ (Organ, 1990)

ประกาศรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กล่าวว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องยกระดับคุณภาพการศึกษาที่จะก่อประโยชน์ต่อผู้เรียน และประชาชน เร่งปลูกฝังทัศนคติ พฤติกรรม องค์ความรู้ สร้างความเข้าใจ ความตระหนักรู้ ปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (Thienthong, 2021) การพัฒนามนุษย์ที่อุดม

ไปด้วยความรู้ ทักษะและความสามารถผ่านการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ตนมีให้เหมาะสมในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ การใช้ชีวิต และการแก้ปัญหา สอดคล้องกับบริบทของสังคม และวัฒนธรรมในสถานการณ์ที่หลากหลาย เรียกว่า “สมรรถนะ (Competency)”

ราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. 2551 ให้ความหมาย “โรงเรียน” หมายถึง สถานศึกษาเอกชน ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนในระบบ หรือโรงเรียนนอกระบบ แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 อธิบายถึงการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาเอกชน พ.ศ. 2566-2570 จัดทำขึ้นเพื่อการขับเคลื่อนตามพันธกิจเป้าหมาย และยุทธศาสตร์ ประสบผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ “สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐาน ด้วยความรับผิดชอบ ต่อผู้เรียน ภายใต้การกำกับ ส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาเอกชนที่มีความเท่าเทียมและเป็นธรรม” นอกจากนี้ แผนดังกล่าวยังมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ พร้อมทั้งยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น สอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า “การศึกษาสามารถเปลี่ยนชีวิตคนได้”

ครูเป็นบุคลากรวิชาชีพเป็นผู้สร้างเสริมศักยภาพผู้เรียนทั้งในด้านการสอน การแนะนำแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต และการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีให้กับนักเรียนเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมให้ได้ อย่างปกติสุข ครูจึงเป็นต้นแบบในการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง (Nilkote, 2020)

ผู้วิจัยเป็นครูโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนชายแห่งแรกของประเทศไทย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่ที่เขตบางรัก กรุงเทพฯ เปิดให้บริการการศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2396 เป็นโรงเรียนที่ขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาให้สอดคล้อง

กับการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมไทย ครูโรงเรียนเอกชนยุคใหม่จำเป็นต้องปรับตัวใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย บูรณาการเทคโนโลยีการสอนกับสื่อใหม่ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้มีโอกาสในการเข้าถึงบทเรียนอย่างกว้างขวาง และสะท้อนให้นักเรียนรู้จักคิดอย่างมีเหตุผล มีทักษะในการแก้ไขปัญหา และมีทักษะในเชิงปฏิบัติ กระตุ้นให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของนักเรียนในเชิงสร้างสรรค์ จูงใจให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในการเรียนรู้ เพื่อให้คุณภาพการศึกษาเป็นที่ยอมรับสำหรับนักเรียน และผู้ปกครอง อันจะส่งผลให้โรงเรียนเอกชนสามารถแข่งขันกับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานครได้

งานวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษากลุ่มครูโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย เพราะเป็นโรงเรียนเอกชนที่มีความสำคัญในการสร้างเด็ก และเยาวชนของชาติ ผ่านการศึกษาภาคบังคับ 12 ปีของกระทรวงศึกษาธิการ จัดการเรียนการสอน ปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และส่งเสริมความเป็นพลเมืองโลก ที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในสังคมต่อไป ด้วยเหตุผลนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจต่อการให้ความหมาย ที่มา ค่านิยมส่วนบุคคล และการปฏิบัติตนในการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษาด้วยวิธีวิทยาการสร้างทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory) ซึ่งเป็นการวิจัยที่เน้นอธิบายเกี่ยวกับพฤติกรรมที่กำลังศึกษา แสดงมุมมองใหม่ ๆ และจุดอิมพัลส์ของข้อมูลที่ศึกษาให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ (Glaser, 1978) การวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้เห็นมุมมองค่านิยมส่วนบุคคล และการปฏิบัติตนในการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา ตลอดจนได้ข้อเสนอเชิงทฤษฎี ข้อเสนอแนะทางการนำไปปฏิบัติ เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้บริหารในการจัดการ และสร้างกลยุทธ์ในการบริหารจัดการองค์การ เพื่อดำรงรักษาการสร้างพลเมืองที่ดีสืบสู่สังคม ประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการให้ความหมาย และที่มาของค่านิยมส่วนบุคคล และการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา
2. เพื่อศึกษากระบวนการเสริมสร้างค่านิยมส่วนบุคคล และการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา
3. เพื่อสร้างทฤษฎีฐานรากของกระบวนการเสริมสร้างค่านิยมส่วนบุคคล และการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาค่านิยมส่วนบุคคล และการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา เพื่ออธิบายแนวคิดทฤษฎีที่มีฐานรากจากข้อมูล โดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาที่ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดค่านิยมส่วนบุคคล และแนวคิดการเป็นสมาชิกที่ดีของครู ประกอบด้วย 2 มิติ คือ 1) การให้ความหมาย และที่มาของค่านิยมส่วนบุคคล และการเป็นสมาชิกที่ดีของครู และ 2) การค้นหากระบวนการเสริมสร้างค่านิยมส่วนบุคคล และการเป็นสมาชิกที่ดีของครู

2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยได้เลือกตัวอย่างเชิงทฤษฎี (Theoretical Sampling) โดยคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ครูระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย จำนวน 9 ราย เมื่อข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ได้คำตอบที่ซ้ำ ๆ กันโดยไม่มีประเด็นใหม่ เรียกว่า ทฤษฎีถึงจุดอิ่มตัว (Theoretical Saturation) ผู้วิจัยจึงหยุดเก็บข้อมูล

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ ผู้วิจัยศึกษา และเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย

4. ขอบเขตด้านเวลา ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลเบื้องต้น ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2567 ระยะเวลาในการลงพื้นที่เพื่อศึกษา และรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เดือนเมษายน 2567

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาวิจัยเพื่อสร้างทฤษฎีฐานราก เรื่อง การให้ความหมาย ที่มา ค่านิยมส่วนบุคคล และการปฏิบัติตนในการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำมาประกอบการวิจัย ดังนี้

ค่านิยมส่วนบุคคล (Personal Values)

Rokeach (1973) ให้ความหมายว่า เป็นรูปแบบความเชื่อของบุคคลที่เป็นตัวกำหนดทัศนคติที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคลนั้น ๆ ด้าน Kahle (1983) กล่าวว่า เป็นสิ่งที่มีความสำคัญในด้านจิตใจของมนุษย์สามารถให้ความสุขต่อการดำรงชีวิตประจำวัน เพราะเป็นพลังทางความคิดของแต่ละบุคคลผลักดันให้พฤติกรรมเป็นไปต่าง ๆ ตามที่บุคคลยึดถือเป็นสภาวะภายในตัวบุคคลที่มีการกระตุ้นระหว่างสิ่งเร้า การตอบสนอง และมีผลต่อการตอบสนอง นอกจากนี้ Baird และ Zelin (2007) อธิบายว่า เป็นแนวทาง และเครื่องมือชี้แนะพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของบุคคล ดังนั้น ค่านิยมส่วนบุคคลจึงมีความสำคัญต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคล เป็นเครื่องชี้แนะพฤติกรรม และเป็นประโยชน์ต่อการสร้างคุณค่าความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ดังนั้น ค่านิยมส่วนบุคคลในครูโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษาอาจกล่าวถึงความเชื่อ ทัศนคติ การตอบสนองของบุคคลที่ยึดถือ ที่ส่งผลต่อการแสดงออกเป็นพฤติกรรม

การเป็นสมาชิกที่ดี (Organizational Citizenship Behaviors)

Chahar (2019) ให้ความหมายว่า เป็นพฤติกรรมการทำงานนอกเหนือ จากหน้าที่ปกติของงานที่ปฏิบัติอยู่ที่จะช่วยให้องค์กรอยู่รอด และประสบความสำเร็จด้าน Koon และ Chong (2018) อธิบายว่า องค์กรควรมีการออกแบบสถานที่ทำงานที่ยืดหยุ่น การสื่อสาร การแบ่งปันงาน ตารางเวลาที่มีความยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนวันทำงาน และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมสอดคล้องกับ Nunart (2018) ระบุว่าพฤติกรรม การเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรใช้เป็นแนวทาง

ในการสรรหา คัดเลือกบุคคล และใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุนส่งเสริม รวมไปถึงการลงทุนในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในองค์กรได้ ดังนั้นการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษาอาจเกิดจากความรู้สึกรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามนโยบาย งานที่ได้รับมอบหมาย การแสดงออกถึงแบบอย่างแห่งจริยธรรมการเป็นครู เป็นต้น

ทฤษฎีการตัดสินใจเชิงจริยธรรม (Ethical Decision Making Theory)

คือ กระบวนการคิดวิเคราะห์เพื่อตัดสินใจว่า สิ่งใดควร หรือไม่ควรทำ สิ่งใดถูกสิ่งใดผิด (Fry, 2008) กระบวนการตัดสินใจเชิงจริยธรรม เริ่มต้นจากการรับรู้ การตัดสินใจบนพื้นฐานความเชื่อ ค่านิยมของตนเอง มีสำนึกในหลักจริยธรรมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจ (Dinç & Görgülü, 2002) การตัดสินใจเชิงจริยธรรมจะประสบผลสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับทักษะการบริหารจัดการของบุคคลอันประกอบด้วย ประสิทธิภาพ ความรู้ จากปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายใน และกลยุทธ์การสนับสนุนที่ถูกต้อง ที่ได้รับการจัดการให้เหมาะสมกับสภาพการทำงานขององค์กร (Saenprasarn et al., 2017)

ทฤษฎีฐานรากแบบการประกอบสร้างทางสังคม (Constructivist Grounded Theory)

เป็นวิธีการสร้างทฤษฎีผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Glaser & Strauss, 1967) อาศัยการตีความ (Interpretation) การจัดกลุ่มมโนทัศน์ (Concept) ในรูปของเงื่อนไขต่าง ๆ หมวดหมู่ของมโนทัศน์ พัฒนามโนทัศน์ให้เป็นข้อสรุปเชิงทฤษฎี (Theoretical Generalization) นำข้อสรุปเชิงทฤษฎีที่ได้มานำเสนอในรูปของแบบแผน (Pattern) ที่เรียกว่า ทฤษฎีฐานราก (Siriwong, 2004) ทฤษฎีฐานรากแบบการประกอบสร้างทางสังคม (Constructivist Grounded Theory) คือ การสร้างสรรค์นิยาม (Constructivism) เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ (Charmaz, 2000) วิธีวิทยานี้เป็นวิธีการเชิงคุณภาพ เป็นความร่วมมือระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูลหลัก ในการเก็บ

ข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเข้มข้น (Intensive Interview) การฟังอย่างตั้งใจ และใช้คำถามปลายเปิดในการสัมภาษณ์ เพื่อไขข้อสงสัย สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ได้รับอิทธิพลจากความรู้และประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก (Charmaz, 2014) พฤติกรรมหรือการแสดงออกทางสังคมของผู้ให้ข้อมูลหลักผ่านการศึกษาอย่างเป็นระบบ มี 4 ขั้นตอน 1) การให้รหัส (Coding) ผู้วิจัยจะจัดระเบียบข้อมูล จากมุมมองทางสังคม และวัฒนธรรมของผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยจะมุ่งเน้นไปที่เรื่องราว และมุมมองที่เป็นเอกลักษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลัก 2) หาแก่นของรหัสข้อมูล (Axial Coding) ผู้วิจัยตั้งคำถามเพื่อเจาะลึกเพิ่มเติมถึงแรงจูงใจ และอารมณ์ที่ซ่อนอยู่ที่กำหนดความคิด และพฤติกรรมของผู้ให้ข้อมูลหลัก 3) การเลือกรหัส (Selective Coding) ผู้วิจัยจะย่อข้อมูลสำคัญในเรื่องเล็ก ๆ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ จำแนกประเภทของข้อมูล และ 4) สร้างทฤษฎี (Theory Generation) สร้างมโนทัศน์หลักที่จะนำมาสร้างทฤษฎีใหม่ วิธีวิทยานี้ ผู้ให้ข้อมูลหลักได้แบ่งปันเรื่องราวของตน สำรวจคุณค่าของตน และพัฒนาความเข้าใจในสาเหตุที่มาของปัญหา ได้ลุ่มลึกขึ้น ช่วยให้ผู้วิจัยได้รับข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับแง่มุมในบริบททางสังคม วัฒนธรรม และปัญหาแบบองค์รวม ที่ไม่สามารถเข้าถึงได้จากการวิจัยแบบสำรวจที่นิยมใช้กันมา (Pasunon & Siriwong, 2013)

Klinsingam และ Chaikiturajai (2018) ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีในองค์กร พบว่าคุณสมบัติส่วนบุคคลต่างกัมีพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีในองค์กรแตกต่างกัน วัฒนธรรมองค์กรมีอิทธิพล และส่งผลต่อการแสดงออกต่อการเป็นสมาชิกที่ดีของบุคลากร Laohamethanee et al. (2016) ค่านิยมส่วนบุคคล เป็นตัวกำหนดพฤติกรรม บุคลิกส่วนบุคคลสอดคล้องกับ Thangruang (2020) ค่านิยมส่วนบุคคลมีความสำคัญต่อจิตใจสามารถให้ความสุขในการดำเนินชีวิตประจำวัน ใช้เป็นกลยุทธ์ในการออกแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อการขับเคลื่อนอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว และเศรษฐกิจของประเทศไทยให้มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนได้

ด้วยวิธีวิทยาการประกอบสร้างทางสังคม (Constructivist Grounded Theory) คือ การสร้างสรรค์นิยม (Constructivism) เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ (Charmaz, 2000) เป็นการศึกษาการให้ความหมาย ที่มา กระบวนการเสริมสร้างของค่านิยมส่วนบุคคล และการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษาเป็นแนวทางที่ผู้วิจัยจะสามารถทำความเข้าใจถึงปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของครูที่สะท้อนถึงค่านิยมส่วนบุคคล และพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีของครู เพื่อนำไปสู่การสร้างทฤษฎีฐานรากของความหมาย และกระบวนการเสริมสร้างค่านิยมส่วนบุคคล และการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา สามารถสร้างคุณประโยชน์ต่อนักเรียน ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมอุดมปัญญาในอนาคตต่อไป

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีวิทยาการสร้างทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory Methodology) (Glaser & Strauss, 1967) ผู้วิจัยใช้การตีความ (Interpretivism) และแบบประกอบสร้างนิยม (Constructivism) (Charmaz, 2000) เพื่อให้เกิดความรู้ และทฤษฎีใหม่จากมุมมองค่านิยมส่วนบุคคล และการปฏิบัติตนในการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษาเพื่อนำไปสู่การสร้างทฤษฎีฐานราก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แนวคำถามในการสัมภาษณ์ (Interview Guide) โดยใช้คำถามปลายเปิดที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งแนวคำถามแบ่งเป็น 1) แนวคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลหลัก 2) แนวคำถามเกี่ยวกับความหมาย และที่มาค่านิยมส่วนบุคคล และการเป็นสมาชิกที่ดีของครู และ 3) แนวคำถามเกี่ยวกับการเสริมสร้างค่านิยมส่วนบุคคลและการเป็นสมาชิกที่ดีของครูในทัศนะของผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลผ่านการตีความของ

ครูโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา เพื่อนำมาจัดกลุ่มมโนทัศน์ พัฒนาเป็นข้อสรุปเชิงทฤษฎี และนำเสนอในรูปแบบของแบบแผนใหม่

2. เครื่องบันทึกเสียงและภาพ

3. อุปกรณ์จดบันทึก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือเก็บข้อมูล 3 วิธี คือ

1) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อนำข้อมูลไปสร้างทฤษฎีฐานราก (Creswell, 1998) โดยผู้วิจัยเป็นผู้มีบทบาทหลักในการเก็บข้อมูลด้วยแนวคำถาม 2) การสังเกตการณ์ (Observation Method) และจดบันทึก (Field Note) ผู้วิจัยได้สังเกตร่วมด้วยขณะสัมภาษณ์ และ 3) การศึกษา เอกสาร (Document Analysis) เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ วิชาการ และงานวิจัยในอดีต

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือ

ผู้วิจัยใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) (Denzin & Lincoln, 2001) เพื่อยืนยันความหมายที่ชัดเจน และถูกต้อง แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation)

ผู้วิจัยตรวจสอบความน่าเชื่อถือ ของข้อมูลที่มาจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักที่มาจากช่วงเวลาต่างกัน สถานที่ต่างกัน มีคุณลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน รวบรวมมุมมองที่หลากหลาย และรับรองข้อมูล เพื่อปรับปรุงความเชื่อมั่นของการวิจัย (Denzin, 2009)

2. การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation)

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ควบคู่ไปกับการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการศึกษา วิเคราะห์เอกสาร เพื่อความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น (Denzin, 2009)

3. การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี (Theory Triangulation)

ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งข้อมูลหลากหลาย สร้างมโนทัศน์ที่แตกต่างจากข้อมูลที่ได้มาจนกระทั่งทฤษฎีข้นพาดาน หรือทฤษฎีถึงจุดอิ่มตัว (Theoretical Saturation) เพื่อยืนยันทฤษฎีใหม่ (Denzin, 2009)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เริ่มจากการถอดบทสัมภาษณ์จากเครื่องบันทึกเสียงในลักษณะคำต่อคำ (Verbatim) กำหนดรหัสข้อมูลตีความ (Interpret) จัดแบ่งข้อมูลที่มีลักษณะเดียวกันอยู่ด้วยกัน กลั่นกรองให้เหลือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับจุดประสงค์ของการวิจัย ประมวลผลเพื่อสร้างมโนทัศน์ (Concept) และทฤษฎี จัดกลุ่มหมวดหมู่ของมโนทัศน์ (Category) พัฒนามโนทัศน์ให้เป็นข้อสรุปเชิงทฤษฎี และนำเสนอในรูปแบบของแบบแผน ที่เรียกว่า ทฤษฎีฐานราก (Siriwong, 2004)

ผลการวิจัย

1. การให้ความหมาย ที่มา ค่านิยมส่วนบุคคล และการปฏิบัติตนในการเป็นสมาชิกที่ดี

ค่านิยมส่วนบุคคล (Personal values) พบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักได้ให้นิยามความหมาย และที่มาของค่านิยมส่วนบุคคลไว้แตกต่างกัน ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 4 กลุ่มความหมาย (BASE) ดังนี้

1) ความเชื่อ (Belief) คือ ความศรัทธาที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล และบุคคลนั้นยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ การสังเกต การวิเคราะห์ ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ดี เหมาะสม เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ต่อสังคม เช่น ศาสนา คำสอน ศีลธรรม หรือบรรทัดฐานทางสังคม สิ่งที่เห็นว่าดีว่าเหมาะสม ความเชื่อนั้นเปลี่ยนแปลงได้ตามประสบการณ์ วัฒนธรรม สื่อ หรือสิ่งแวดล้อมรอบตัวบุคคลนั้น ๆ การปรับนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนไปของสังคม สิ่งแวดล้อม

เทคโนโลยี ความเชื่อเป็นสิ่งที่สังคม และทำให้คนสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข “เป็นสิ่งที่คนคนนั้นจะพยายามยึดโยงในการดำเนินชีวิต” “เป็นสิ่งที่ดี ที่มีประโยชน์ เมื่อเราเลือกใช้กับการดำเนินชีวิตของเรา” “บางครั้งมองว่าเป็นความเชื่อ เป็นเหมือนศาสนา ที่ใช้ยึดเหนี่ยวจิตใจ” “เป็นเหมือนความเชื่อ เป็นเหมือนบรรทัดฐานที่เราต้องปรับให้เข้ากับสังคมที่เราอยู่ให้ได้” “เป็นศีลธรรม เป็นสิ่งดี ทำแล้วเกิดประโยชน์ต่อคนอื่น ต่อสังคมมากกว่าก่อให้เกิดโทษหรือความเดือดร้อน”

2) ทศนคติ (Attitude) คือ แนวโน้มในการประเมินต่อแนวคิด สิ่งของ สถานการณ์ต่าง ๆ ของบุคคลที่มักได้รับอิทธิพลมาจากความเชื่อ เช่น สามัญสำนึก ความคิด แนวคิด “ครูบางคนพูดว่าทำงานหนักทำไมในเมื่อเงินเดือนก็เท่าเดิม แต่เรากลับมองว่า มันคือโอกาสในการที่เราจะได้พัฒนา ได้รู้จักครูคนอื่น ๆ เพิ่มขึ้น” “เมื่อเรามีโอกาสได้เป็นหัวหน้าในการรับผิดชอบบางงาน เราก็จะเลือกครูคนที่คนอื่นมักจะมองว่าทำงานไม่ได้หรอก เราจะเลือกครูคนนั้นมาช่วยทำงานเพราะเราเชื่อว่า ทุกคนทำงานได้ ถ้าเขาได้รับโอกาสในการแสดงความสามารถ”

3) การเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-Esteem) คือ ความรู้สึกนับถือตนเอง ภูมิใจในตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง รวมไปถึงการยอมรับในตนเองของบุคคลนั้น ๆ “บางที่ผู้บริหารจดจำเราได้จากพฤติกรรม ผลงานบางอย่างที่เราแสดงออกจนเป็นที่ยอมรับ เรา รู้สึกว่าเรามีคุณค่า” “โรงเรียนเอกชนมีจุดแข็งคือ การไม่แบ่งชนชั้นทางวิทยฐานะ ครูคือครูเหมือนกัน” “ผมอายุไม่เยอะ แต่ได้รับโอกาสในการเป็นครูระดับหัวหน้าที่ต้องดูแลครูที่มีความอาวุโสกว่า แต่ครูทุกคนยอมรับเรา จากตัวตนของเราที่ปฏิบัติดีมาตลอด”

4) การแสดงออกเชิงประจักษ์ (Empirical Expressions) คือ พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเป็นตัวตน เช่น การแต่งกาย การใช้คำพูดที่สุภาพ ความสุภาพ อ่อนน้อม การรู้จักกาลเทศะ “การแต่งกายของครู คือการสะท้อนค่านิยม เช่น ครูชายใส่เนคไท การแต่งกาย

สภาพนักเรียนก็จะเห็นความเป็นแบบอย่าง” “ครูจะไม่ใช้คำพูดไม่สุภาพกับนักเรียน แม้นักเรียนจะไม่น่ารัก เราก็จะให้เกียรติเขา” “แม่เด็กจะทำความผิดบางอย่าง สิ่งที่เราแก้ไขปัญหาคือ การรับฟังด้วยความตั้งใจ ไม่ด่วนตัดสิน แล้วเด็กเปิดใจกล่าสิ่งที่เขาทำปัญหาทุกอย่าง” “การเป็นครูที่มีความถ่อมตนกับคนที่ทำงานร่วมกับเรา เขาก็จะชื่นชอบเพราะเรารู้จักกาลเทศะ”

การเป็นสมาชิกที่ดี (Citizenship Behavior) พบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักได้ให้นิยามแนวทางการปฏิบัติตนในการเป็นสมาชิกที่ดี ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ (2P4C) ได้แก่

1) การปฏิบัติตามนโยบาย (Policies) คือ การทำความเข้าใจ และปฏิบัติตามนโยบาย ขั้นตอนและระเบียบปฏิบัติของโรงเรียน “การปฏิบัติตามนโยบายขององค์กร” “การเรียนรู้ ยอมรับ และทำตามวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ เป้าหมายขององค์กรที่เราทำงาน ไม่ว่าจะทำงานที่โรงเรียนใดก็ตาม” “เมื่อเรามาทำงานที่ใด เราต้องเรียนรู้วัฒนธรรมองค์กรนั้น ๆ ก่อน ว่าเข้ากับเราได้หรือไม่ หากเข้ากับเราได้ทุกอย่างจะดำเนินไปอย่างราบรื่น”

2) ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ/วิชาชีพ (Professional Conduct) คือ การรักษามาตรฐานการประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสม การใช้คำพูด และการสร้างปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน เพื่อนร่วมงาน และผู้ปกครอง ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ และมาตรฐานจริยธรรมของโรงเรียน “ครูมีจรรยาบรรณและรู้จักวางตัวให้เหมาะสมทั้งกับครู นักเรียน ผู้ปกครอง” “จุดเริ่มต้นครูดี คือ ครูมีความประพฤติที่ดี ระลึกถึงจรรยาบรรณครูเสมอ” “ครูต้องรู้จักวางตัว รู้กาลเทศะ เพราะครูวางตัวดี เด็ก ๆ จะไม่ล้าเส้น แต่เขาจะให้เกียรติเราเพราะการวางตัวของเรา” “ผมเชื่อว่า การสอนโรงเรียนชายล้วน ครูควรเป็นแบบอย่างเรื่อง การให้เกียรติซึ่งกันและกัน ความเป็นสุภาพบุรุษ เพราะเด็ก ๆ จะมองว่าเราคือไอดอลของเขา”

3) การสื่อสาร (Communication) คือ การส่งเสริมการสื่อสารที่เปิดกว้าง และเคารพซึ่งกันและกัน

กับนักเรียน ผู้ปกครอง และเพื่อนร่วมงาน แก้ไขปัญหา และข้อกังวลอย่างรวดเร็วและเป็นมืออาชีพ “การสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน เป็นส่วนสำคัญมากในการเป็นครูที่ดี” “การสอนเด็กให้เป็นคนดี เราควรเลือกวิธีการสื่อสารให้เข้ากับเด็กเป็นรายบุคคล บางคนดูไม่ได้ บางคนต้องอธิบายด้วยเหตุผล” “เด็กสมัยนี้ค่อนข้างอยู่กับสื่อเยอะ ดังนั้นการปรับการสื่อสารให้เข้ากับเขาคือการสร้างเนื้อหา (Content) ให้เข้ากับบริบท (Context) ของเขา เพื่อครูจะสามารถเข้าถึงเด็กและเข้าใจได้ง่ายขึ้น”

4) การจัดการชั้นเรียน (Classroom Management) คือ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีระเบียบ และน่าสนใจ ส่งเสริมวินัย ความเคารพ และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ “การเป็นสมาชิกที่ดี เริ่มต้นจากทบทวนว่าเราขาดอะไร ต้องเพิ่มเติมอะไร แล้วค่อย ๆ เรียนรู้พัฒนาตนเองต่อไป” “การเป็นสมาชิกที่ดี คือ การปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน มีวินัย มีความอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่” “การเป็นสมาชิกที่ดี คือ การปฏิบัติตนเป็นครูที่ดี ด้วยการสอน ดีด้วยเทคนิคการสอน ดีด้วยสื่อการสอนที่น่าสนใจ”

5) การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Continuous Learning) คือ การยอมรับโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพ เช่น การเข้าร่วมการอบรม สัมมนา หรือการศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มพูนทักษะการสอน และความรู้ในวิชาที่สอน “ครูที่ดี คือ ครูที่พร้อมเรียนรู้ พัฒนา พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ” “ครูต้องเรียนรู้ให้ทันต่อเทคโนโลยี ทุกอย่างเปลี่ยนแปลงเร็ว ครูจึงต้องมีคุณสมบัติของการเรียนรู้” “ครูต้องยอมรับว่า เด็กเก่งเรื่องเทคโนโลยีมากกว่า นักเรียนจะเข้ามาช่วย มาสอนครูบ้างเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน”

6) การทำงานร่วมกัน (Collaboration) คือ การทำงานร่วมกับครูคนอื่น ๆ บุคลากรฝ่ายสนับสนุน การสอน และปฏิบัติตามนโยบายต่าง ๆ จากผู้บริหาร การให้ความร่วมมือในการพัฒนาเป้าหมายขององค์กร หรือการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมองค์กร เพื่อสร้าง

สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สนับสนุนนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ “การเป็นครูที่ดี คือ การทำงานร่วมกับผู้อื่นหรือการทำงานเป็นทีม เพราะว่างานโรงเรียนแต่ละงานมันมีความร่วมมือจากหลายฝ่าย หลายองค์กร หลายหน่วยงาน” “ครูจะสามารถทำงานได้กับครูหลาย ๆ กลุ่ม นักเรียนหลาย ๆ แบบ” “เราต้องปรับทัศนคติ วิธีการทำงาน วิธีการคิด เรียนรู้ที่จะฝึกทำงานร่วมกับนักเรียนให้ได้ เพื่อความสำเร็จของงานให้ได้”

2. การเสริมสร้างค่านิยมส่วนบุคคล และการเป็นสมาชิกที่ดีของครูเอกชนมัธยมศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลหลักได้ให้คำจำกัดความที่สามารถจำแนกได้เป็น 4 ขั้นตอน (3S1E) ดังนี้

1) การทบทวนตนเอง (Self-Reflection)

เป็นการทบทวนตนเองอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับความเข้าใจ ความเชื่อมั่น วิธีการสอน กลยุทธ์การจัดการชั้นเรียน การวางตัว การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม กระแสสังคม และการปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน และเพื่อนร่วมงาน และนำการเปลี่ยนแปลงมาปฏิบัติตามความเหมาะสม

2) พันธกิจของโรงเรียน (School's Mission)

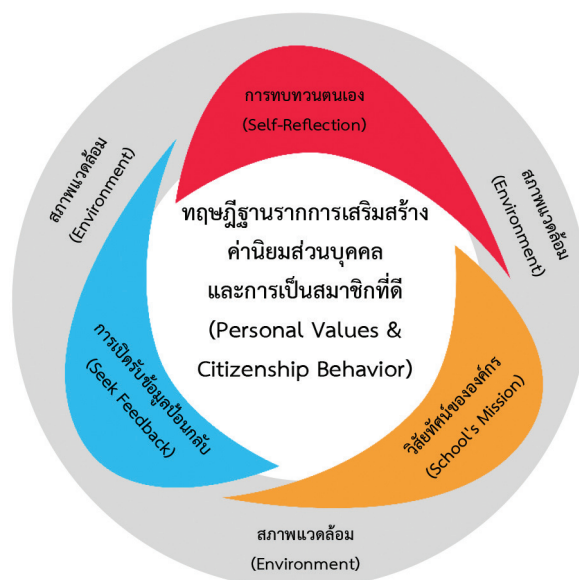
เป็นกระบวนการสร้างค่านิยมส่วนบุคคล และแนวทางการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษาว่าเป็นการทำความเข้าใจ และปรับคุณค่าส่วนบุคคลให้สอดคล้องกับพันธกิจ วิสัยทัศน์ขององค์กร จะช่วยให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบรรลุเป้าหมายของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) การรับข้อมูลป้อนกลับ (Seek Feedback)

เป็นการรับรู้ถึงปฏิกิริยาสนองจากเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร และนักเรียน ผู้ปกครอง ที่ได้รับผลกระทบจากค่านิยมส่วนบุคคลที่ตนเองได้แสดงออก ซึ่งเป็นการนำปฏิกิริยาตอบสนองดังกล่าวกลับมาใช้อย่างสร้างสรรค์ในการระบุดูจุดที่ต้องพัฒนา และปรับปรุงวิธีการสอน และคุณค่าส่วนบุคคลของตนเองอย่างต่อเนื่อง

4) สภาพแวดล้อมทางสังคม (Environment)

เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่ดีของโรงเรียนเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยผลักดันให้ครู หรือปัจเจกบุคคลสามารถประพฤติ และปฏิบัติค่านิยมที่ดี จนสามารถส่งเสริมการสร้างคุณลักษณะค่านิยมที่ดีนั้นไปสู่กระบวนการเรียนแบบของนักเรียน ส่งผลต่อสวัสดิภาพโดยรวมของชุมชนโรงเรียน

ภาพที่ 1 ทฤษฎีฐานรากของการเสริมสร้างค่านิยมส่วนบุคคล และการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา

3. ทฤษฎีฐานรากของการเสริมสร้างค่านิยมส่วนบุคคล และการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา สามารถสรุปข้อค้นพบที่สำคัญได้ดังนี้

1) การทบทวนตนเอง (Self-Reflection) มีความสำคัญสำหรับครูในการประเมินค่านิยมส่วนบุคคล วิธีการสอน และด้านที่ต้องพัฒนาวิชาชีพ ทบทวนเป้าหมายของการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ นอกจากนี้การทบทวนข้อมูลป้อนกลับที่ครูได้รับผ่านการสังเกตปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนในชั้นเรียน ครูก็จะสามารถปรับปรุง แก้ไข ค่านิยม และกระบวนการการทำงานของตนเองได้

2) วิสัยทัศน์ขององค์กร (School's Mission) การทำความเข้าใจ สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับพันธกิจ วิสัยทัศน์ขององค์กร เมื่อครูเข้าใจ และประพฤติตามพันธกิจของโรงเรียนในการสอน ส่งเสริมค่านิยมเชิงบวกแก่นักเรียน ครูก็จะสามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กรได้

3) การเปิดรับข้อมูลป้อนกลับ (Seek Feedback) เมื่อใดก็ตามที่ครูเปิดใจในการเปิดรับข้อมูลป้อนกลับเชิงสร้างสรรค์จากเพื่อนร่วมงาน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และนักเรียน เมื่อนั้นครูจะได้รับโอกาสในการรับรู้จุดแข็ง และจุดอ่อนในการพัฒนารูปแบบการสอน การพัฒนาค่านิยมที่เหมาะสมกับตนเองอย่างต่อเนื่อง

4) สภาพแวดล้อม (Environment) มีอิทธิพลต่อการสร้างค่านิยมที่ดี การตัดสินใจของบุคคลรวมไปถึงแนวทางการปฏิบัติตน วัฒนธรรมของโรงเรียน เมื่อโรงเรียนสามารถพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่ดี โรงเรียนก็จะสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ การพัฒนาตนเอง การสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรภายในโรงเรียนได้

อภิปรายผล

การให้ความหมาย ที่มา ค่านิยมส่วนบุคคล ของครูโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา คือ ความเชื่อ ทศนคติ การเห็นคุณค่าในตน และการแสดงออกเชิงประจักษ์ สอดคล้องกับ Baird และ Zelin (2007) กล่าวว่า ค่านิยมส่วนบุคคล คือ ความเชื่อของบุคคลที่เป็นตัวกำหนดทัศนคติที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของครู Kahle (1983) อธิบายว่าเป็นสภาวะภายในตัวบุคคลมีผลต่อการตอบสนอง ชี้นำพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของครู Thienthong (2021) อธิบายว่า ครูสามารถสร้างความเข้าใจ ความตระหนักรู้ ปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอนาคตได้ นอกจากนี้ ในปัจจุบันยังพบว่า ค่านิยมของครูที่แสดงมาให้แก่นักเรียน เห็นผ่านพฤติกรรมและการตัดสินใจโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ล้วนส่งผลดีต่อความสัมพันธ์ระหว่างครู และนักเรียน นอกจากนี้ค่านิยมด้านจริยธรรมของครูจะสามารถสอนให้นักเรียนรู้จักจัดการกับสถานการณ์ ความขัดแย้งด้วยหลักธรรมาภิบาลได้ จึงไม่สามารถปฏิเสธได้ว่า ครูสามารถนำค่านิยมของตนไปใช้ในการสอนเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพกับนักเรียนได้

การเป็นสมาชิกที่ดีของครู หมายถึง การปฏิบัติตามนโยบาย จรรยาบรรณวิชาชีพ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และการจัดการชั้นเรียนอย่างเหมาะสม รวมทั้งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับแนวคิดของ Koon และ Chong (2018) และ Chahar (2019) ที่เน้นการทำงานเกินหน้าที่ โดยองค์กรควรสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพครู (Nunart, 2018) เพื่อให้ครูสามารถบูรณาการเทคโนโลยีและวิธีการสอนใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ครูยังต้องส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) และทักษะการปรับตัว เพื่อรับมือกับแนวคิดใหม่ ๆ ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้ทั้งครู และองค์กรเติบโตและประสบความสำเร็จได้ในระยะยาว

ทฤษฎีฐานรากการเสริมสร้างค่านิยมส่วนบุคคล และการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา เริ่มต้นจากการทบทวนตนเอง การสร้างความเข้าใจในวิสัยทัศน์ขององค์กร การเปิดรับข้อมูลป้อนกลับ และปัจจัยสภาพแวดล้อม ดังนั้นทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม เป็นการการเรียนรู้ ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในบริบททางสังคมเพื่อสร้างพฤติกรรมอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับ Fry (2008) ที่กล่าวว่า การรับรู้ว่าสิ่งใดควรทำ สิ่งใดไม่ควรทำ เป็นแนวทางในการตัดสินใจ ด้าน Saenprasarn et al., (2017) กล่าวว่า การปรับตัวจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ ขึ้นกับความสามารถการจัดการ Dinç และ Görgülü (2002) กล่าวถึง ความเชื่อ ค่านิยมของตนเอง มีสำนึกในหลักจริยธรรม องค์ความรู้ในตนเอง หากสามารถปรับได้ จะส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้เช่นกัน

การผสมผสานค่านิยมส่วนบุคคลที่เข้มแข็ง เข้ากับการเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนการสอน จะสร้างประโยชน์มากมายให้กับครู ทั้งในด้านความพึงพอใจในงานที่เพิ่มขึ้น ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักเรียนที่ดีขึ้น และการสร้างวัฒนธรรมโรงเรียนเชิงบวก นอกจากนี้ยังส่งผลให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างสนับสนุนซึ่งกันและกัน นำไปสู่ความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นกับนักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อนร่วมงาน และผู้บริหาร ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและความสุขในการทำงานของครู

สรุปผล

การวิจัยในครั้งนี้สามารถให้ความหมายและที่มา ค่านิยมส่วนบุคคลของครูโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 1) ความเชื่อ 2) ทศนคติ 3) การเห็นคุณค่าในตนเอง และ 4) การแสดงออกเชิงประจักษ์ ด้านการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 1) การปฏิบัติตามนโยบาย 2) การปฏิบัติตามจรรยาบรรณ/วิชาชีพ 3) การสื่อสาร 4) การจัดการชั้นเรียน 5) การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และ 6) การทำงานร่วมกัน ด้านทฤษฎีฐานรากของการเสริมสร้างค่านิยมส่วนบุคคล และการเป็นสมาชิกที่ดีของครูโรงเรียนเอกชนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 1) การทบทวนตนเอง 2) วิสัยทัศน์ขององค์กร 3) การเปิดรับข้อมูลป้อนกลับ และ 4) สภาพแวดล้อม

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพ ในรูปแบบของการสังเกต และวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์และกระบวนการตัดสินใจของครูโรงเรียนเอกชนในบริบทต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจว่าค่านิยมที่สะท้อนออกมาในทางปฏิบัติ ตัวแปรที่น่าสนใจ เช่น วิธีการสอน วิธีการจัดการความขัดแย้ง และการตอบสนองต่อปัญหาด้านจริยธรรม เป็นต้น

References

- Baird, J. E., & Zelin, R. C. (2007). Personal values and ethical viewpoints of accounting majors: How do they compare to other students. *Journal of Legal*, 10(2), 39-54.
- Chahar, B. (2019). Psychological contract and organizational citizenship behavior. *Academy of Strategic Management Journal*, 18(1), 4-10.
- Charmaz, K. (2000). *Constructivist and objectivist grounded theory* (2nd ed.). Handbook of Qualitative Research.
- Charmaz, K. (2014). *Constructing grounded theory* (2nd ed.). Sage.
- Denzin, N., & Lincoln, Y. (2001). *Handbook of qualitative research*. Sage.
- Denzin, N. K. (2009). *The research act: A theoretical introduction to sociological methods* (3rd ed.). Prentice Hall.
- Fry, S. T. (2008). *Ethics in nursing practices: A guide to ethical decision making* (3rd ed.). Utopia.
- George, J. M., & Jones, G. R. (1999). *Organizational behavior: Understanding & managing*. Addison-Wesley.
- Glaser, B. G., & Strauss, A. L. (1967). *The discovery of grounded theory*. Aldine.
- Greenberg, J. (2002). *Behavior in organization*. Prentice Hall.
- Kahle, L. R. (1983). *Social alues and social change: Adaptation to life in America*. Praeger.
- Klinsingam, B., & Chaikiturajai, P. (2018). Factors that influence the behavior of being a good member of the organization and the work efficiency of personnel. *Journal of Academic Resources Prince of Songkla University*, 29(3), 117-131.
- Koon, V., & Chong, K. (2018). Workplace flexibility and organisational citizenship behavior. *International Journal of Work Organisation and Emotion*, 9(1), 45-62.
- Laohamateni, W., Saramath, P., & Sangprasert, P. (2016). Model of the causal relationship between personal values and the use of judgment in observing like an accounting professional among accounting students. *Journal of Behavioral Science*, 22(1), 153-172.
- Nilkote, R., Warabamrunkul, T., Sukpom, T., Papan N., Techaraungrong, P., & Asawasripongton, K. (2020). Application of the philosophy of sufficiency economy in the context of teaching professionals. *Graduate School Journal Chandrakasem Rajabhat University*, 16(1), 15-27.
- Nunart, N. (2018). Factors affecting organizational citizenship behaviors of employees in a petroleum company. *Silpakorn University Journal*, 38(4), 1-21.
- Organ, D. W. (1990). The subtle significance of job satisfaction. *Clinical Laboratory Management Review*, 4(1), 94-98.
- Pasunon, P., & Siriwong, P. (2013). Efficiency and key success of agricultural cooperative operation: A study for grounded theory. *Veridian E-Journal*, 6(1), 610-628.
- Rokeach, M. B. (1973). *The nature of human values*. Jossey-Bass.

- Saenprasarn, P., Sukkawarn, C., Pitsachat, N., Prommobol, J., Wanichpunchaphol, W., & Choocha, U. (2017). The study of factors promoting effective ethical decision-making. *Journal Royal Thai Army Nurses*, 18(3), 201-208.
- Siriwong, P. (2004). Grounded theory, research methods to create theories for national development. *Silpakorn University Journal*, 19(1), 13-21.
- Tangruang, T. (2020). *Personal values travel experiences and travel decision processes of Thai elderly tourists in Bangkok*. Graduate School, Kasem Bundit University.
- Thienthong, T. (2021). *Announcement of the ministry of education on policies and focuses*. <https://www.moe.go.th/360policy-and-focus-moe-2023/>

Name and Surname: Korrakot Nimmuang

Highest Education: Master of Art (Mass Communication Administration), Thammasat University

Affiliation: Service Department, Bangkok Christian College

Field of Expertise: Management and Mass Communication

Name and Surname: Phitak Siriwong

Highest Education: Doctor of Education, Srinakharinwirot University

Affiliation: Marketing Department, Faculty of Management Science, Silpakorn University

Field of Expertise: Development Education